

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıda sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM tarafından yanıtlanması konusunda gereğini saygılarımla arz ederim.

Av. Murat BAKAN
İzmir Milletvekili

Asbestli gemiler ve işçi ölümleri ile anılan İzmir Aliğa Gemi Söküm alanı, bu kez de Gökhan Han isimli bir geminin asbestli olduğu iddiası ile gündeme gelmiştir.

Söküm işinde çalışan işçilerin şikayeti sonrası Asbest Söküm Uzmanları Derneği ve Ege İşçi Birliği tarafından yapılan incelemeler neticesinde sökülen Gökhan Han isimli gemide amosit maddesi tespit edilmiştir. Ayrıca, asbestin bilinmesine rağmen işçilerden gizlendiği ve çalışanlara koruyucu kıyafet dahi verilmediği iddia edilmiştir.

Asbest Söküm Uzmanları Derneği ve Ege İşçi Birliği'nin tarafından kamuoyuna yapılan açıklamada; "Gemi Söküm havzasında 5 hafta kadar önce Kılıçlar şirketinin getirdiği Gökhan Han gemisinde işçi arkadaşlarımız asbest şüphesiyle birliğimize ulaştı. Asbest Söküm Uzmanları Derneğinin de çabalarıyla gemiden numune alınarak laboratuvarında yapılan test sonucunda asbest tespit edildi. Açığa çıkan bu gerçek kendi türleri arasında tehlikeli olan Amosit sonucuyla birleştiğinde zararın boyutu büyükmektedir. Ancak zararın kendisi asbestten değil, bizzat patronların tedbirsizliği ve devletin denetimsizliğinden kaynaklanmaktadır. Beş haftadır söz konusu Gökhan Han gemisinin söküp ayıklaması için dışarıdan işçi getirildiğini, asbestin bertaraf edilmesine dair hiçbir kurala uyulmadığını biliyoruz. Sökümde asbestin tozuyarak havaya dağılmasını engelleyen donanımın, sökümü gerçekleştirenlerin koruyucu kıyafet ve ekipmanının olmadığı böylesi koşullarda söküme başlanmıştır ve hala bu şekilde sürdürülmektedir. Asbestin varlığına dair bilgilendirilmemiş, Kılıçlar bünyesinde çalışmayan ve asbest sökümünde yeterli bilgi ve ehliyete sahip olmayan işçilere söküm yaptırılmaktadır. Birçok görüntü ve sözlü şahitlikle bu işçilerin çıplak elle, maske dahi kullanılmadan hiçbir tedbir alınmadığı koşullarda çalıştırıldığı, Kılıçlar işçilerinin de aynı ortamda aynı kötü etkenlere maruz kaldığı bilinmektedir. Öyle ki firmanın işçileri ile asbesti söken işçilerin birlikte yemek yemesi engellenirken, yönetim tarafından asbestin varlığı bilinmekte ve alenen gizlenmektedir" denilmiştir.

Asbest envanter raporu yayınladıktan sonra, Asbest Söküm Uzmanları Derneği ile Ege İşçi Birliği hem Liman Başkanlığı'na hem de Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na başvuru yaptıklarını, Liman Başkanlığı'nın asbest ölçümü yapılan laboratuvara limanda bu isimde bir geminin olmadığını söylediğini, geminin kaydı olmasa bile sökülmeye devam edildiğini, asbest belgesinin yayınlanmasının ardından geminin isminin kapatıldığını kamuoyuyla paylaşmışlardır. Tüm bunlara göre;

18665

- 1- İzmir Aliğa Gemi Söküm alanında sökümü gerçekleştirilen Gökhan Han adlı geminin asbestli olduğuna dair tespitle ilgili bir inceleme/soruşturma başlatılmış mıdır? Detayı nedir?
- 2- Geminin sökülüp ayıklaması için dışarıdan işçi getirildiği, asbestin bertaraf edilmesine dair hiçbir kurala uyulmadığı, sökümde asbestin tozuyarak havaya dağılmasını engelleyen donanımın, sökümü gerçekleştirenlerin koruyucu kıyafet ve ekipmanının olmadığı buna rağmen sökümüne başladığı ve hala bu şekilde sürdüğü, gemideki asbestin bilinmesine rağmen işçilerden gizlendiği, asbestin varlığına dair bilgilendirilme yapılmadığı, Kılıçlar bünyesinde çalışmayan ve asbest sökümünde yeterli bilgi ve ehliyete sahip olmayan işçilere söküm yaptırıldığı, çalışanlara koruyucu kıyafet dahi verilmediği iddiaları doğru mudur? İddialarla ilgili araştırma/inceleme başlatılmış mıdır? Detayı nedir?
- 3- Asbest Söküm Uzmanları Derneği ve Ege İşçi Birliği, Asbest envanter raporunu yayınladıktan sonra hem Liman Başkanlığı'na hem de Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na başvuru yaptıklarını, Liman Başkanlığı'nın asbest ölçümü yapılan laboratuvara limanda bu isimde bir geminin olmadığını söylediğini, geminin kaydı olmasa bile sökmeye devam edildiğini, asbest belgesinin yayınlanmasının ardından geminin isminin kapatıldığını kamuoyuyla paylaşmışlardır. Gökhan Han adlı gemi kayıtlı değil midir? Değilse söküm işlemi hangi kapsamda ve nasıl gerçekleştirilmektedir? Geminin isminin kapatıldığı ve diğer iddialara yönelik açıklamanız nedir?
- 4- Asbestli gemiler ve işçi ölümleri ile anılan İzmir'in Aliğa ilçesinde, gemi söküm sektöründe çalışan işçilerin sağlığı, iş güvenliği, toplum sağlığı ile çevre/doğa güvenliği/sağlığı kapsamında, ilgili Bakanlıklarla koordineli olarak ne zaman şirketlere kapsamlı bir denetim, işçilere sağlık taraması, bölge halkının ve çevre/doğa sağlığı/güvenliği için gerekli inceleme ve denetimler gerçekleştirilecektir?
- 5- 2018, 2019, 2020, 2021 ve 2022 yıllarında, yıl yıl olmak üzere, Aliğa gemi söküm alanında faaliyet gösteren şirketlere, ilgili Bakanlıklarla koordineli olarak, kaç kez denetim gerçekleştirilmiştir? Bu denetimler kapsamında kaç şirkete, hangi kapsamda, hangi cezai yaptırımlar uygulanmıştır?
- 6- 2018, 2019, 2020, 2021 ve 2022 yıllarında, yıl yıl olmak üzere, Aliğa gemi söküm alanında faaliyet gösteren şirketlerde çalışan işçilere, ilgili Bakanlıklarla koordineli olarak, kaç kez sağlık taraması yapılmıştır? Detayı nedir?